

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljanj velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 189.

V Ljubljani, v soboto 19. avgusta 1893.

Letnik XXI.

Kdo nas obsoja?

Našemu listu se pri nekaterih ljudeh ne godi posebno dobro. Kdor bere „Slovenca“ ali je še celo naročen nanj, je že v sluhu f. r. kega hlapca in vsako pisarče ima pravico, dvomiti nad njegovim razumom, vsak zločinec nad njegovo poštenostjo. Ko se pri nas osnuje v blagor ljudstva denarni zavod in se z največjo požrtvovalnostjo vodi, hajdi po nas. Ko pojašnjujemo, kako slabe so v verskem oziru naše gimnazije, brž se nas lotijo. Ko z veseljem pozdravljamo misel katoliškega dijaškega društva, vzrodivšo se mej dijaki samimi, gorje nam! „Vzajemno podporno društvo“, „Katol. politično društvo“, „Katol. tiskovno društvo“ in vse, kar je ž njimi v zvezi, „Katoliški shod“, „Danica“ itd., vse je — protinarodno in kot tako se razglaš v svet. Protinaroden je „Rimski Katolik“, protinaroden „Slovenec“, protinaroden menda tudi najmanjši mrtvaški list, ki ga je tiskala „Katol. tiskarna“.

Nasproti pa se mora vsprejeti vse, karkoli sproži kak bistroumnik iz naprednega tabora, za narodno, za tako narodno, da se o tej narodnosti niti dvojiti ne sme.

Čudno je pri tej stvari to, da so si napredniki sami svoji največji hvalileci. Kdo izmej njih, ki ima že tako veljavo, reče katero. Na! in kot bi trenil, začne se po vsem naprednem logu cvrčanje in žvrgoljenje in v vseh možnih spremenih slišiš le jedno pesem: Izvrstno, krasno, domoljubno! Kdor bi ne bil za to, ne more biti pravi rodoljub, izdajica je svojega naroda, brezdomovinec je, nemškutar je! In tako gre ta navsolašč zložena pesem po teh stopnjah dalje, kolikor jej sploh dopušta omejenost človeške domišljije.

In če kak bore človek mirno opomni, da bi vse to vendar utegnilo škodovati ljudstvu, takoj se obrne vsa glavna četa proti njemu in ga zdela, da ima svoj živ dan dovolj. Toda pri tem povdarjamo, da je ta način, kako se kaj za „narodno“ proglasi, jako po ceni in najmanje negotov. Lahko se zgodi

tako, da se največji nesmisel prodaja kot jedino pravo narodno mišljenje. In tako se res godi!

Sebe presoja naša nasprotniki sami in se povzdigujejo v deveta nebesa; kadé se mej seboj, da se navadnemu človeku od tolikega dima zmeša v glavi. Vsak je nekaj: ta najbistroumnejši politik, drugi — ženij, tretji — prvi slovstvenik, četrti — mecen, peti — slavni umetelnik, šesti — največji učenjak itd. in nazadnje vsaj — vnet, požrtvovalen p. t. rodoljub, če je tudi morda jedina njegova zasluga, da se kakega radikalca — boji. Litanijs o nas in naših somišljenikih so pa precej dalje in še bolj raznovrstne, nego ravno našeta vrsta posladkorjenih narodnih priimkov.

Z nami se sme vse; kdor bolj zabavlja proti nam, je bolj naroden; v sovraštvu do nas izpolnjujejo mnogi svojo domoljubno dolžnost. In pri tem je zopet čudno, da so naši nasprotniki naši tožniki in naši sodniki h krati. Kako ognjevito mladenče se zažene s svojim brušenim jezičkom v nas in evo — čuda: Brezdomovinec in sovražnik slovenskega naroda kar nakrat zamrgoli mej nami. Dober kup — proizvajanje! Po tem, kar smo pretrpeli in kar smo storili, smemo pač reči, da smo pokazali, da znamo tudi kaj prenesti, da se znamo tudi zatajiti in da v občni blagor tudi odnehamo. „Narod“ nas neprenehoma beži in drega, in sicer ne prerahlo, a le v najnujnejših slučajih smo mu odgovarjali; sodimo pa, da vedno pošteno in dostojno.

Tožijo nas in sodijo nas! Opravičeni smo, da vprašujemo: Recimo, da želi duhovščina politično hegemonijo, dasi smo to že nebrojokrat slovesno zanikali in dasi bi bilo treba duhovščini pač drugače postopati, nego postopa sedaj, vendar vsprejmemo ta stavek vsaj za trenotje, da je resničen. Ali ima duhovščina pravico, da to želi, bodi vprašanje. In na to odgovorjam, da brez dvojbe vsaj toliko, kolikor vsak drugi izobraženec na Slovenskem. Kdo pa je dal pravico prvaštva tem, ki si ga sedaj prisvajajo? In še več: kdo jim je dal pravico na podlagi obtožbe, sestavljene popolnoma samovoljno, često

celó iz strankarskih — sebičnih namenov, obsojati to duhovščino, da je protinarodna. O pojmu narodnega in narodnosti ima vsaj toliko določevati duhovščina, kakor kateri koli drugi si bodi. Kakor so pa razmere na Slovenskem, bodi prepričan vsakdo, da bi duhovščina tudi imela hegemonijo, če bi jo hotela.

To lahko izrečemo brez strahu, da nas kdo ovrže. Toda to ne spada v njen poklic in zato se sedaj le v toliko ustavlja naprednjaštvo, v kolikor škoduje to naprednjaštvo — duhovskemu zvanju. Ni je sile na svetu, ki bi kaj zmogla pri ljudstvu, tudi pri našem proti organizovanemu, s svojim škofom jedinemu duhovstvu. Tisoč primerov tudi iz zadnjega časa je pokazalo, da duhovščina ne misli razdirati. Krščanska načela sicer zagovarja, saj ne more drugače; pohujševanju se ustavlja, saj vrši s tem le svojo dolžnost, a v izvajanju teh svojih načel nikdar ni v svoji velikanski večini prezrla pravil pravičnosti, previdnosti in skrbi za splošni blagor.

Politična stranka, ki se mora, stojč na krščanske vere podlagi, še le zavedno vzbuditi, bo popolnoma neodvisna od osebnih želja posameznih duhovnikov kot duhovnikov. Njihove besede in njihova osebna mnenja ne smejo veljati več, nego vredijo dokazi, ki jih imajo za-nje. Samo o temelju, o zahtevah, ki jih stavi vera in cerkev na vsacega katoličana, ne bo razgovora. To mora ostati stalno! Tudi to lahko rečemo, da potem, ko se ustali ta temelj, o katerem smo že govorili od začetka „Slovenčevega“ obstanka, lahko nastopijo mej Slovenci opravičene stranke, recimo: radikalna in zmerna itd., kader ne bo več ločilna sila temeljna načelna razlika, marveč le politična modrost in previdnost in njuni vspehi. Že nebrojokrat smo povdarjali, da je „Katoliška Dalmacija“ najradikalnejši hrvaški list in da se v političnem oziru jedino on dosledno drži Starčevićevega programa. Mnogo radikalnejši je, nego „Obzor“, ki ga tudi vedno pobija, in doslednejši, nego „Hrvatska“, kateri tudi često našteva politične grehe. Vsekakor pa je radikalnejši, nego-li naš „Narod“ ali goriška

LISTEK.

Pisma iz Rima.

(Piše Tihomil.)

VI.

Moreča soparica v zaduhlem zidovju prostranega Rima postaja z junijem mesecem skoraj neznošna. Kdor ima kaj drobiža, pobere kopita in šila ter beži z „lukamatijo“ v prijazni Tivoli, zračno Palestrino, starih Rimljanov slavno Praeneste, kjer se je rodil duševni velikan med slovečimi glasbeniki; v zelene vinograde Zagarolske, na razvaline tisočletnega Peduma, o katerem pje že Horac v svoji epistoli do Albija Tibula:

Albi, nostrorum sermonum candide iudex,

Quid nunc te dicam facere in regione Pedana?

ali jo zavije v senčni Frascati, vinorodni Marino, v drevorede Castel-Gandolfa nad temno-zelenim Albanskim jezerom, sosedni Albano ali na skalnati Nemi, ki se zrcali v ribjem jezeru, katero je dobilo od sivega mesteca svoje ime. Drugi poiščejo morská kopališča v Ladispoliju, Anciju, Netunu in Teracini ali pa kostanjeve gozde okolu vabljivih selišč v Sabinskih in Volških gorah.

Tudi jaz sem porabil priliko ter se nastanil v razvalinah nekdanjega letovišča proslulega kiparja Achtermanna, nad katerimi je avstrijski dvoglavni orel razpel svoje peruti, da se ne vgnezdí v njih novorimska volkulja. Prijazno me sprejme pod listnato streho ob vegastem vhodu gostoljubni Don Giuseppe, ki samotari v tej „palaci“ leto in dan v górenjem konci malega mesteca Rocco di Papa, ki je kakor lastavičje gnezdo prilepljeno na sive sklade strmega vrha v Albanskem gorovju, podobno iz daljave velikemu amfiteatru, od koder je diven razgled na rimsko mesto, kampánijo, loze in trate ob Tuskulu ter zelene vinograde doli v ravni.

Ko razpostavim petere svoje reči po črvivi mizi in dveh polomljenih stolih, zlezem skozi okno na „loggí“, ravno streho stranskega poslopja, — kajti zidarji so bili pozabili na pripravnejša vrata. Bila je nedelja, žolto solnce je že lezlo na zapadu za leskeče se morske valove ter z zadnjimi žarki zlatilo lahne meglice nad Korziko in Sardinijo. Noč lega na zemljo, doli na trgu pa šumi okolu kame-nitega vodnjaka, kakor roj čebel v uljniku. Kar praskne s trga v zrak sikajoča raketa, zvijajoč se v črni noči, kakor ognjena kača; takoj za njo nepričakovano in bliskovo goreč potok „girándole“,

kakor bi se odprl ognjenik ter bruhal iz sebe valove stopljenega železa in žvepla; gromč in bobneč švigne navzgor velikanski snop prasketajočih isker, ki se v višavi v gubah razdelé, podobne zlatim in srebrnim curkom v solnčnem svitu iz močnega vodometa. Kakor bi zvezde dežile z neba, migljajo visoko nad strehami rakete, svetle kroglice in iskre ter se utrinjajo na vse strani z glasnimi pokí, v ozadju pa se žari v fantastični luči zidovje na pol razpalega samostana, kakor začaran grad. Nove višnjevo-zelene pošasti drvé se v divjem begu ter zginjajo v neznani daljavi, kakor bi vrázice jezdile na Klek na plamtečih metlah in gorečih omélih. Mestna godba zaigra neizogibno Garibaldijevo ko-račnico, trume bosonogih in razoglavih otrok za-ženó divji krik, ki dvakrat in trikrat odmeva po temnih logih v skrivnostni noči. Do pozne ure je rajala lehkóživa množica med godbo in petjem, slaveč prihod pijemonteškega polka, ki je imel te dni strelne vaje na razritem Campo d' Annibale.

Drugo jutro, hoteč si ogledati svojega Tuskula znamenitosti, zavijem jo navzdoli po strmih in kljukastih ulicah, po katerih so se valjali v nesnagi umazani otroci, razmršene babure in dedci v cunjah, kakor da bi bila vá-nje udarila strela. Pri vsakem

„Nova S oča“, ki nista tako natančna v stalnosti svoje politike, kakor smo že teli in tolikrat dokazovali. „Kat. Dalm.“ pa stoji najodločnejše na katoliškem stališču; z vso silo zagovarja versko šolo, zahteva svobode cerkvi in papežu, poganja se za versko življenje mej narodom, pišeč n. pr. v predzadnjem broju pod napisom „O katoliškemu socialnomu pokretu kod nas Hrvata“: „Če bi se pri nas te tri stvari: „sveti rožni venec, tretji red sv. Frančiška Asiškega in pobožnost do sv. Družine vko-reninile v našem narodu, bi se razevil naš narod v moralnem in verskem oziru.“ O šoli piše ravno tam: „Kaj je šola brez odgoje? To je strahovita pošast. Kaj pa je odgoja brez vere, brez verskega duha, ki jo oživlja? Nesmisel in nesreča za posameznika in za narod.“ „Kat. Dalmacija“ nadalje vedno pobija vsako krivično očitjanje cerkvi, kot n. pr. gledé inkvizicije, gledé pokristijanjenja narodov, gledé jezuitov in drugih redov itd. — In vendar je najradikalnejši list. Koliko vredi njegov radikalizem, o tem je popolnoma drugo, svobodno vprašanje, a v tem je čist, da nima ni trohice liberalne primési. Oj, da bi hoteli biti naši listi tako radikalni! Če bi se konservativci ali zmerni politiki tudi kosali s tako radikalno stranko, bi vendar ne bilo toliko pohujšanja, bi ne bilo toliko npravnstvene škode in — razpor v tem velikem obsegu bi ponehal. Politiki bi se dajali mej seboj, a mi drugi bi se skupno veselili vsakega vspeha, vsake pribo-ritve, ki bi jo dobil od katerega koli naš ljubljani slovenski narod.

Napačno bi bilo soditi, da moremo s krščanskega stališča kot krivo obsojati radikalno stranko ali radikalizem, pač pa obsojamo in moramo kot katoličanje obsojati radikalizem, kjer vztraja na temelju liberalizma ne zato, ker je radikalizem, marveč zato, ker je liberalni radikalizem. — Liberalizmu pa, nastopaj v kakeršni obliki hočeš, bode veljal vedno naš boj. gódi ali ne gódi!

Zakaj hira na Goriškem narodno življenje.

Z Goriškega meseca avgusta.

Prijeten trg Kobarid slovel je nekdanj najbolj narodnim na Slovenskem. Odlikoval se je v tem oziru vsestranski. Mlado in staro, premožno in revno, moško in žensko, vse je bilo enako polno narodnostnega naudušenja. Bilo je istega časa v Kobaridu vse jedino in složno ter ljubko. Prišel je pa zloben človek, ki je z dopisi v časopise in kakor je mogel sejal mej Kobaridce tak razpor, da je radi domačih preprirov večkrat morala žendarmerija patrolovati in ljudstvo razganjati, ko je oblegalo uzo-žiteljevo stanovanje in prepevalo znano njegovo himno: Da bi te bila burja vzela, preden si bil k nam prišel.

O žalostnem sedanjem narodnostnem stanju v Kobaridu uteklo je poslednji „Soči“ par besed po-vodom veselice, katero so priredili učitelji in učite-ljice z Goriškega na počitnicah v Kobaridu. „Soča“

koraku moram se otepati paglavcev, ki kakor opri-ženi eigančki silijo v mé, vlečejo za suknjo ter kričé vsevprek: „Zipre, dami un santo, un ba-jocco!“

Sam nisem vedel v prvem trenutku, ali bi se jezil ali smejal tem krokarjem. Vržem mé-d-nje nekaj „bajokov“ in v hipu se spopadejo bosopetci in samosrajčniki, grabijo za ušesa in lase, tepó, gri-zejo in pesté ter kakor živa kopica jeden čez dru-zega zvalé po kamenju v jarek. To je bil krik, jok in stok, kakor če se kregulj zaleti med jato gosij, puranov in rac. Urnih krač jo uberem po stranski ulici, da odnesem peté plohi žrjavov.

Kakor menda vsa italijanska mesta, ima v zadnji dobi tudi Rocca di Papa svojo „piazza Ga-ribaldi“ in „corso Vittorio Emanuele“, kjer se se-staja mestna „haute-volée“, ki trati čas s praznimi čenčami, pipo tobaka, smrdečo Toskanko te rado-vedno opazujoč tujca od pete do temena. Prepeli-čarji, katerih je tukaj nad 1000, imajo svoje na-vadno šétališče po senčnem gozdu do čedne cerkvice S. Maria del Tufo, odkoder je prijazen razgled na bližnje Albansko jezero in okolico do morja, Rima in dalje v severno stran. Posebno živo je na tem zbirališču tujih letovičarjev proti večeru, ko se mestni otroci pojajo z muhastimi osličji po prašni

pravi Kobaridcem: „Prav lahko bi čitalnica slovela kakor nekdanj ter ohranjela Kobaridu častno ime: najbolj narodnega trga na Slovenskem, kajti spretnih moči je dovolj — samo voditelj je treba“.

Da, spretnih moči je v Kobaridu dovolj, a kdo more iztrebiti nasledke nekdanjega ljutega razpora ter zopet obuditi prejšnjo prijateljstvo in mogočni narodnostni čut, dokler živi naščuvani in po krivici vžaljeni rod!?

Kobarid nam je žalosten zgled, kaj rodi raz-dražljivost zlobnega človeka.

Kakor nekdanj v Kobaridu, godi se zdaj v Go-rici; vse je navkriž in v razprtiji; drug drugega se ogiblje, ga spodkopuje in uničuje. Dosledno je, da v takih razmerah vse trpi in pojema. Čitalnica le z veliko težavo napravi še kak zabaven večer v prazni dvorani. Važno „bralno podporno društvo“, katero je v prejšnjih letih tako krasno napredovalo, da je imelo že blizu 400 udov in pri veselicah do 700 udeležnikov, propalo je sedaj tako, da je prešlo leto imelo le še okoli 100 udov in pri letošnji spomla-danski veselici bilo je le okoli 100 oseb. — Pri občnem zboru velevažne podružnice sv. Cirila in Metoda bilo je samo 6 oseb, da so izvolile odbor. — Poslednja leta bil je v Gorici še „Sokol“ živahno društvo. V njem zbiralo se je na stolice naše mla-dine. A renomiran prepirljivec mislil je, da se tudi pri „Sokolu“ ne sme nič več brez njega zgoditi. Vtaknil je tudi tje svoje želo in precej je bil spravlil v streho tak ogenj, da je bilo društvo v nevarnosti, da razpade. Radi raznovrstnih njegovih zlobnih na-padov in podtikanj uvideli so bili odborniki, da poleg takega človeka ni mogoče več delovati in obstati, zato niso več hoteli sprejeti odborništva in treba je bilo drugega občnega zbora, da društvo dobi odbor ali se razpusti.

Zelo karakteristično — da v sedanjih razmerah niti najboljše in najpotrebniša stvar ne more vspeti — je ustanovljevanje slovenskega konsumnega društva ali skladišča. Vidoč — da sama politična borba in duševni napredek ne rešita naroda, ampak da se je treba tudi gmotno postaviti, ako hočemo obstati in napredovati, — posvetovali in razgovarjali so se naši razsodni možje že več let, kako bi ustanovili kup-čijska skladišča. Prešlo leto 29. junija sklicali so se bili k posvetovanju. Prišli so bili nekateri tudi od tržaškega konsumnega društva, da so dali svoja po-jasnila. Izvoljen je bil osnovalni odbor in vse je bilo za tako društvo tako naudušeno, da je bilo kmalu podpisanih 165 društvenikov za nakupovanje delnic po 30 gl. Odbor je pridno deloval in „Soča“ je jako ugodno poročala in zagotavljala, da društvo odpre skladišča začetkom leta 1893.

Slovenci smo se jako veselili konsumnega društva in smo ga z gotovostjo pričakovali, ker zagotavljal nam ga je predsednik osnovalnega odbora javno v „Soči“. Naše nasprotnike pa je to silno vznemirjalo, ker spoznavali so, da to bo uničilo njih trgovino. Posebno je to razgrevalo največega tukajšnjega trgovca Orzana, kateri, pravijo da ima najslabši dan 1500 gl. prometa s Slovenci. Tu naj omenim javno tajnost, da ta gospod kar petdesetake daje za „legine“ šole.

cesti ter uganjajo burke v veliko nevoljo svojih skrbnih mater in pestunjev v pisanih krilih.

Posebna zanimivost našega Tuskula so krivo-repati ščetinci, ki se moško sprehajajo v dolgih vrstah po umazanih ulicah. V rebri nad mestom in drči pod cesto imajo svoja bivališča, v peščeno zemljo izkopane jame, v katerih prespé dnij svojih lepšo polovico. „Altri paesi, altri costumi.“ Človek se vsemu privadi, ako ima močne živce, trdne kosti in zdrav želodec. A kdor ne nosi saboj dobre „kuhinje“, ta naj ne hodi na Laško. Masti in masla tukajšnje Sperance navadno ne poznajo. Na kavi in juhi plavajo oljnati einki, v olju cvré se pečenka, z oljem belijo prikuho, z oljem mažejo grla in obutala, obleka diši po žaltavem olju. . . . Ubogi želodec, ki mora prenašati toliko olja! Koli-krat si želim kranjskega zelja in koruznih žgancev namesto te smraje. Da, povsod je dobro, a doma najboljše. A Kranjec je rekel, ko je zibal Francoza: Čez devet let vse mine! Zato, ne bodi nemaren, sam sebi zapojem ono domačo: „Rožmarin ima svoj duh, naj bo zelen ali pa suh.“ Ta bodi v po-zdrav vsem Andrejem, Matevžem, Miškom, Ivanom, Francetom, Josipom, Tinetom in Feliksom, ki se spominjajo samotarja al Crocifisso.

„Svoji k svojim“ je tudi pri največjih prvakoboreih prazna beseda.

Cudno — predsednik konsumnega društva opi-soval je v „Soči“ malo pred novim letom, kako na-depolno se vse razvija, da bode društvo odprlo svoje skladišče z novim letom 1893 ter prorokoval pogin nasprotnim trgovcem; ko pa je bil prišel čas, da se obljubljeni in zagotavljeni spolni, pustil je bil ti-homa vse na cedilu in društvu — zavil vrat, ne da bi bil sklical občni zbor ali sploh kaj ukrenil, da bi se bilo velevažno in neobhodno potrebno podjetje pričelo in bi ne bili Slovenci doživeli — mesto kon-sumnega društva — velike blamaže.

Po novem letu bil je nekdo prijazno opomnil predsednika osnovalnega odbora konsumnega društva na njegovo dolžnost. Ker ta ni mogel drugega od-govoriti in opravičiti se, nego da je dotičnemu očital, da ima o konsumnem društvu nejasne pojme, ne da bi mu bil svoje pojme razodel, pisaril je v „Edinost“ št. 7. o goriških trgovcih in obrtnikih tako podlo in uničevalno, da je bil nad tem dopisom vsak ra-zumen poštenjak vznemirjen; goriški trgovci in obrt-niki pa so vsled tega spoznali, da v takih razmerah ne morejo biti nič drugega — nego samo trgovci ali obrtniki. Privrženci predsednika konsumnega društva niso verjeli, da je mogel on o naših trgovcih in obrtnikih tako pisati in so trdili, da oni dopis je pisal kak rokovnjač, katerega so nasprotni trgovci in obrtniki najeli in dobro plačali. A konečno je bil predsednik sam izjavil v „Soči“, da je on pisal isti dopis v „Edinosti“.

Zakaj je bil predsednik konsumnega društva tako nenadoma ostavil, potem pa je še naše trgovce in obrtnike tako napadel — to naj vsak dobro pre-udari, kdor hoče spoznati, zakaj se večina mestnih Slovencev zdaj upira njegovemu komandu in ga smatra nam nevarnega človeka.

Sicer naj naše razumnštvo tudi še marsikatero drugo okoliščino treznejše opazuje in razsoja in naj se ne mami in ne raduje tako lahkomišelnost nad vsaktedenskim udrihanjem po naših odličnih rojakih, ker to nam narodne moči tako cepi in odtuji, da gotovo doživimo nesrečni narodni krah. Komur skriv-nostno laviranje žepé polni, je gotovo v službi naših nasprotnikov.

Tudi v Gorici imamo spretnih močij za resnično in pošteno narodno delovanje dovolj, treba je le vo-ditelj, ki imajo razum in srce na pravem mestu, da bi te može združevali, a razmere mej nami so sedaj tako žalostne, da kdor drži kaj na čast svo-jega imena, ne more stopiti na narodno poprišče, da bi ga politično pobalinstvo tako poljubno vlačilo po blatu. Sedanje tukajšnje razmere morejo ugajati le tistemu, ki je v službi naših nasprotnikov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. avgusta.

Liberalna pijeteta. Liberalni listi so po-kojnega šenthipolitskega škofa Banderja hvalili, da je bil zmeren mož. Pričakovali bi bili torej, da bodo imeli vsaj toliko pijetete zanj, da ne napravijo v Št. Hipolitu kake hrupne veselice, dokler leži na mrtvaškem odru. Toda žal, bilo je drugače. Šent-politsko strelna društvo je priredilo tako veselico. Več odličnih meščanov se je obrnilo do tega libe-ralnega društva, da bi veselico preložilo, ali so do-bili odgovor, da to ni mogoče. Na dan pogreba so konservativni trgovci zaprli svoje prodajalnice, libe-ralni so pa imeli odprte, kar je mej velikim delom prebivalstva napravilo veliko nevoljo. Ko je pa v Št. Hipolitu bil umrl župan dr. Ofner, so na dan pogreba bile vse prodajalnice zaprte. Seveda doktor Ofner je bil liberalni odvetnik, dr. Binder pa ka-toliški škof. S tem je dovolj povedanega. Jasno se je videlo, kako liberalci spoštujejo škofo, naj že veljajo v politiki za zmerne ali pa bojevite.

Katoliško gibanje na Moravskem ne dela skrbi le Mladočehom, temveč tudi nemškimi liberalcem. „N. Fr. Pr.“ že vzdihuje boječ se, da bode to le povečšalo češki vpliv. Jezi se pred vsem na škofa Baura. Huduje se nad češko duhovščino, da se povsod vriva v politične boje. Nemška stranka je dobro organizovana, ali vendar se je bati, da se ne bode mogla ustavljati novim navalom. Hudo-vanje tega nemškega lista je pač najboljši dokaz, da katoliško gibanje, ki se je začelo na Moravskem, ni Čehom v škodo in da tisti nimajo prav, ki du-hovščino dolžé, da podkopuje mej Čehi narodno

(Dalje v prilogi.)

zavest. Morda bodo res Mladočehi imeli škodo, ali narod češki v celoti bode pa le pridobil. Moravski liberalni Nemci se vseh agitacij staro- in mlado-čeških niso toliko bali, kakor se katoliškega gibanja. Poprej so bili gotovi, da njih dobra organizacija obvaruje njim pozicije, ali sedaj pa vidijo, da novi sili več ne bode kos, da se bližajo časi, ko bode nemško-liberalnemu gospodstvu tudi na Moravskem odklenkalo. Zato pa mora vsak pravi Slovanoljub le želeči, da se katoliško gibanje vedno bolj razširja.

Delavci — mejnarodni. Mladočehi so se nadejali, da s tem pridobé delavce za češko stvar, da so se jeli potegovati za splošno volilno pravico. Kakor se kaže, so se jako motili. V Plznu je bila te dni neka delavska slavnost. K tej slavnosti prišla sta tudi župan Petak in pa državni poslanec Mladočeh Schwarz. Ta dva moža sta lepo govorila delavcem o narodnih čuvstvih, ali sta se kmalu prepričala, da njih besede se zbranih ne prijemajo. Slišali so se klic: „Mi smo mejnarodni!“ Slavnostni govornik delavec Strubl je potem naglašal, da je slavnost delavska, ne pa narodna, in tako dal gori omenjenima gospodoma razumeti, da naj na take slavnosti ne prihajata z govori o narodnem čuvstvu. Ta slavnost je dobro pokazala, da mej socialističnimi delavci češke narodnosti ni nobenega čuta za češko narodnost in da o češkem državnem pravu nimajo nobenega pojma. Mladočehi naj torej mej njimi nikar ne iščejo zaveznikov.

Rojstveni dan srbskega kralja Aleksandra. K rojstvenemu dnevu srbskega kralja, ki je bil dne 14. t. m., došlo je jako mnogo častitek. Častitela sta tudi cesar avstrijski Franc Jožef in pa ruski car Aleksander. Jako veselo je, da so došle častitke iz vseh krajev srbske države, kar dokazuje, da je kralj priljubljen pri prebivalstvu, če tudi liberalci nekaj rujejo proti njemu, ker jim je izvil moč iz rok. Posebno odločno so pokazali svoje nasprotje do kralja te dni nekateri liberalci. V Nišu je nastal mej liberalno stranko razkol. To mesto je dosedaj bila prava trdnjava liberalcev. V črni liberalcev v Nišu se pa vendar ne vjema z vodstvom liberalne stranke, ki kaže svoje nasprotstvo do kralja. Sklenili so torej, odposlati v Beligrad deputacijo, da izreče udanost kralju. To deputacijo je vodil Rašić, vodja niških liberalcev. In kaj je storila liberalna stranka? Izključila je izmeje sebe Rašića, ker je vodil deputacijo, da izreče udanost kralju, kateri je pri nastopu vladanja odstranil liberalne ministre.

Novi troški za nemško mornarico. Ko še ni dognano, kako se pokrijejo troški za povečanje vojne, že pripravljajo nemški vladni listi prebivalstvo na povečanje troškov za mornarico. Državni zbor poslednja leta ni vselej toliko dovolil za mornarico, kolikor bi bilo potrebno, da se napravi nekatere nove ladije, in to bode treba popraviti s tem, da se od sedaj več dovoljuje za mornarico. Treba bode torej novih davkov. Zaradi tega pa nemško prebivalstvo z nekim strahom zrè v prihodnost in se povprašuje, če temu ne bode nikdar konca. Davkoplačevalci že tudi v Nemčiji težko zmagujejo bremena. Industrija poslednja leta bolj propada, nego napreduje, ker se jej zapirajo tuja trgovišča, posebno v Rusijo. Davki bodo torej v veliki meri zadeli kmeta.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna VIII. velika skupščina dne 26. julija 1893 v Sežani na Krasu.

IX.

Kakor še nobenkrat doslej razvilo se je letos uprav živahno tekmovalje mej podružnicami v svrbo denarnih dobav za družbine namene. Primerne akademije, koncerte in zabave, ki so obrodile znatne prispevke, kakor bo razvidno iz blagajnikovega poročila v Vestniku, osnovala so, kolikor se nam je poročalo, nastopne podružnice: 1. Prva ljubljanska podružnica na predvečer lanske — kakor tudi letošnje — skupščine. 2. Ženska in moška podružnica v Kameniku. 3. Haber pri Medgorjah. 4. Št. Kancijan. 5. Kotmaraves krasno slavnost za cesarjev rojstni dan. 6. Šmihel pri Pliberku uprav sijajno. 7. Istotako podružnica Priblaves, zborujoča v Doberli vasi. 8. Apače. 9. Št. Janž v Rožni Dolini. 10. Moška in ženska Sentspeterska podružnica v Ljubljani. 11. Sentsjakobsko-Trnovska ženska podružnica v Ljubljani dvakrat. 12. Moška podružnica v Idriji. 13. Višnjagora Zatičina. 14. Pivska v Sent

Petru. 15. Št. Jurij ob južni železnici. 16. Ženska podružnica v Idriji. 17. Ženska podružnica v Gorici prav sijajno. 18. Istotako ženska v Trstu. 19. Prav izborna ženska v Sežani. 20. Krasni koncert ženska v Tolminu. 21. Slovenj Gradec z osmimi shodi v okolici. 22. Škoflja ves. 23. Trbovlje sijajno. 24. Istotako Brežice. 25. Ženska v Logatcu. 26. Lep koncert — dvakrat — prva Belokranjska ženska podružnica v Črnomlju. 27. Originalno predstava ženska podružnica na Vrhniki. 28. Cerkljiško-Planinska izborni koncert — dvakrat. 29. Istotako Sent Vid nad Ljubljano ženska podružnica. 30. Šmarje-Slatina. 31. Ženska v Ormožu. 32. Ženska v Ajdovščini. 33. Podružnica Priblaves v Št. Lipšu. 34. Podružnica v Šiški veliko vrtno slavnost. 35. Ptujka podružnica shode v okolici.

V obče se sme reči, da so podružnični shodi res prava učilnica in vzgojevalnica priprostega naroda, osobito na Koroškem. Saj ima naša družba po svojih pravilih neoporekljivo pravico — kakor je vsled priziva vrle beljaške podružnice razsodilo državno sodišče — pri svojih shodih poleg tvarine upravnega značaja zaslišavati i drugih podučnih predmetov, ki bistrijo um, blažijo sree ter splošno koristijo udom, ali pa jim nudijo primerne vedrila ter nedolžnega veselja. Pri dveh koroških podružnicah — v Kotmarivesi in v Št. Janžu — se je zgodilo, da so se pritihtapile nepoklicane osebe k zborovanju ter pozneje ovadile izvrstne govornike pri duhovski in deželski gosposki. (Čujte!) A dotični načelnistvi, ki postavno jamčijo za lep red, zavrnila sta dostojno te nasprotniške nepoštenne spletke. Naša družba se bori samo s poštenimi sredstvi, zakotnosti ne pozna, njej je vodilo cesarski zakon in dobra vest — (Izvrstno!) „et in hoc signo vinet; v tem znamenji bo zmogla“ (Tako je).

Taki poučno-zabavni shodi so priporočevati osobito podružnicam po manjših trgih in vaseh; slavna načelnistva onih podružnic, ki še niso poskusila, blagovolé naj ukaželjni ljud vežbati tudi takó, bodo žela lep uspeh ter vnela tudi priprosto množico za katoliško-slovensko šolstvo. (Dobro).

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. avgusta.

(† Jernej Babnik.) Sinoči ob 7. uri dne 18. t. m. je na Dobrovi umrl ondodni zaslužni župnik, č. g. Jernej Babnik. Pokojnik je bil leta 1828 rojen v Sori. V mašnika je bil posvečen leta 1854. Župnik je bil na Uncu in sedaj skozi mnogo let na Dobrovi. Natančnejši opis njegovega plodonosnega delovanja za dobrovsko župnijo nam je obljubljen. N. v m. p.

(„Narod“) je čim dalje nervoznejši. V včerajšnji št. n. pr. smo mi „hinavski farizeji, ne pa katoliki“, „v brezkončni svoji podlosti skušamo denuncirati tri slovenske c. kr. uradnike zaradi mariborske pevske slavnosti“, „v svoji katoliški gorečnosti se je moral „Slovenec“ grdo zlagati“ i. t. d. Menimo, da je za jeden dan več nego dovolj. — Naš odgovor „Narodu“ gledé dogodkov v Kranju je bil menda vsaj stvaren in jasen. Zato smo pa „hinavski farizeji“, ki v „znamenju hinavščine“ „umivamo zamorca“. „Narod“ našteva v dokaz teh svojih psovka dva slučaja, jednega iz Kamnika drugega iz Ljubljane, že po l. 1887, ko so raznovrstne zastave imele prost vhod v cerkev. Takih dejstev brez dvojbe z lahka naštejete še mnogo, a ravno ta pričajo, da je bil že skrajni čas, da se je uvel red v tej zadevi. Če bi bil knezoškofjski ordinarijat vprašan kader koli in od kogar koli, potem ko se je izdala omenjena določba, vedno bi bil odgovoril tako, kot je odgovoril v Kranju. Ordinarijat tudi v tem slučaju ni storil drugega, nego da je opozoril na navedeno cerkveno določilo. — Če še sedaj nečete umerati stvari, nismo mi krivi. — O denuncijanstvu tren uradnikov, o katerem mi prav nič ne vemo, prinese današnji „Narod“ članek brez dvojbe živo pisan. Temu dostavljamo le zanimivo resnico, da si moramo mi dopustiti vsako surovost, da moramo mirno vsprejemati najgorja očitanja in če se pri tem zganemo, gorje nam! „Denuncijanti, izdajice“, kriče za nami. Morda se naveličajo sami od sebe; če ne, pa se vsaj privadimo mi!

(Nameščen) je novomašnik labodske škofije č. g. Alojzij Čizek v Starem trgu. (Poljanskemu radikalcu v odgovor.) V „Slov. Naroda“ št. 178 razpravlja nekdo naše občinske

razmere ter se zaganja v sedanjega župana, češ, da je kriv vseh možnih grehov. Dopisnik trdi, da hočemo župana še vedno daleč v hribih, kar pa nikakor ni resnično. Kdo pa je bil vzrok, da je bil prejšnji župan, ki stanuje blizu Poljan in je jako značilen mož, od sl. vlade odstranjen in sedanji župan le začasno županom nastavljen, kot najstarejši odbornik in prvi svetovalec? Poljanski koreniti in pravcati možaki, kakor jih dopisnik sam imenuje, ne žele imeti župana daleč gori v hribih, ampak izbrali bi si radi tacega župana, kateri bi jim nekoliko boljše gospodaril, kakor so gospodarili prejšnji župani, ki so bili ravno iz vrste naših nasprotnikov. Sedanje županstvo posluje še le dobro leto, a bi moralo napraviti šolo, brizgalnico, popraviti ceste itd., in to vse v tako malem času! Prejšnji župani so županovali po 10 in več let in so imeli vso moč v rokah, pa niso mogli izvršiti vsega tega v toliko letih, kar se zahteva od sedanjega v enem letu. To je res malo preveč radikalno. Pač nas stane šola že do 9000 gld., za katero svoto bi imeli lahko lepo palačo. Da je v tako slabem stanju, tega so krivi oni, ki so sedaj tako vneti za blagor občine. Brizgalnico bi imeli tudi radi, prav tako. Ali dopisnik naj nam pove, kje so tudi tisti 4 stotaki, ki so se izkupili za občinski svet in so bili namenjeni za nakup brizgalnice. Da župana pri požaru pred Mostom ni bilo, se mu ne more zameriti, kajti kmet gre po trudopolnem delu zvečer rad kmalu počivat; dela pa tudi ni moglo biti posebno veliko, ker so poljanski odličnjaki tudi pomagali le s tem, da so držali pri požaru križem roke. Dalje pravi dopisnik: Tudi naj prihodnji župan s svojimi možmi preskrbi, da se ljudje iz vasi odstranijo, ki imajo predolge prste in ki ne poznajo razločka med mojim in tvojim. — Res lep posel bo in prijeten tudi, le bojim se, da mu prihodnji odborniki ne bodo kos, če tudi so precej pametni. Mogoče je tudi, da imajo že kupljeno kako naselbino za take posestnike uzmoviče. To bo najbrže tista vstrajnost, ki bo vse premagala in Poljance — o srečna vas — rešila in povzdignila v radikalna nebesa. — Bodi kakorkoli, lepo ni napadati po listih poštene moze!

(Novice.) Iz Idrije, 18. avgusta: Cesar je v rojstni dan se je obhajal danes z navadno svečanostjo. — Včeraj je tukaj umrla gospa Franja Poženel. Rajna bila je na daleč okoli poznana gostilničarica, kateri je Bog vidno blagostanje množil. Bila je pa tudi vzgled katoliške gostilničarice; niti ob petkih, dasiravno imamo tu občo dispenzo, ni nikdar postregla z mesenimi jedmi, toliko manj pa ob drugih postnih dneh. Vina je imela poštena; vsako leto poslala je v istrijski Kubeč precej stotakov za žlahtno kapljico. Bolehala je 14, a težala samo 3 dni; udana v božjo voljo zaspala je v 51. letu svoje starosti. Bog ji daj sveta nebesa! — G. Janez Gruden odpovedal se je županstvu občine Jeličen Vrh; namesto njega je bil predvčerajšnjim za župana izvoljen gosp. Kajetan vitez Premerstein.

(Učiteljske premembe.) V zadnji seji deželnega šolskega sveta z dne 10. t. m. bil je imenovan gospod Rajmund Mežan učiteljem in vodjo jednorazrednice na Sv. Gori; g. Fran Cvirn učiteljem in vodjo na jednorazrednici v Prežganju; četrtim učiteljem na štirirazredni šoli v Št. Vidu pri Zatičini g. K. Pikel, in nadučiteljem na štirirazredni razširjeni šoli pri Mariji Devici v Polju imenovan je g. Fran Kavčič.

(Procesija v Dravljje.) V ponedeljek dne 21. t. m. ob 4. uri zjutraj bode navadna vsakoletna procesija ljubljancev v Dravljje k sv. Roku. Romarji naj se zbirajo po svojih farnih cerkvah, od koder pojdejo skupaj pred frančiškansko cerkev in od tukaj v procesijo v Dravljje.

(Štjerske novice.) Pri č. šolskih sestrah v Mariboru je dobilo na Velike maše dan 12 deklet samostansko obleko iz rok pred. prelata Fr. Kosarja. Nove sestre so te-le: Danijela Šah, A. Ribeželj, Alberta Weiss, Nikolaja Krule, Sebastijana Neuwrith, Perpetva Kalinšek, Regina Gosak, Agata Tome, Fidelija Bran, Pelagija Mulec, Venceslava Hojnik in Miroslava Vigele. — Zlato mašo obhaja v nedeljo dne 20. avgusta č. g. K. Zabukovšek, župnik v Žicah. — Za vsprejem v kn. šk. dijaško sementišče v Mariboru je letos 90 prošnjikov, a žal, da še tretjina teh ne more biti vsprejetih. — Shod volilcev skliče v nedeljo dne 27. avgusta popoldne ob 3. uri v gostilni L.

Horvata pri Kapeli v gornjeradgonskem okraju drž. poslanec dr. L. Gregorec. — Nedavno je prišel dr. Foregger nenadoma v Brežice ter je zbral okoli sebe kakih 30 „Nemcev“ iz Brežic, Sevnice in enacih „nemških krajev“. Le-ti „volilci“ so poslušali njegov govor, izrekli njemu svoje zaupanje ter popili par vrčev na — njegove stroške. — V Mariboru bode treba nove vojašnice in kakor se misli, postavi jo mesto na svoje stroške, najbrž v predmestju Magdalskem. — Dne 28. julija je dopolnila južnoštajerska hranilnica v Celju prvi milijon hranilnih vlog. — V torek 15. t. m. so se zbili nekateri dečki v Brezju pri Mariboru in so v tem 30 let starega blapca Alojzija Pavlača z nožem zabodli, da je v hudih bolečinah umrl. — Dne 6. avgusta je razneslo Urbanu Mureu v Sp. Dravberku možnar in odtrgalo mu je v tem obe roki; v Sp. Novi vasi je prišel dne 12. avg. 13letni France Kaspar pod plug in razrezalo mu je desno nogo. — Občina Muta je dobila dovoljenje, da pobira 20 let, t. j. od dne 1. januarja 1893 do 31. decembra 1913 mostnino ob mostu čez Dravo. Most je občina postavila na svoje stroške. — V Mariboru se že oživlja sejem, vzlasti za svinje. Zadnjo soboto je bilo nad 320 svinj na sejmišču in vse so dobile svojega kupca. — V noči 16. avgusta v Gočevi je posestvo Marije Braček začelo goreti, kmalu pa biša in hlev Fr. Kosola in še dalje hlev Franca Mesarca. Le hvala Bogu, da ni bilo vetra. Prišli so tudi gasilci iz Sv. Trojice, ter sosedje, vrli Bišanci, ki so brez konja pripeljali svojo brizgalnico. — V Dornavi pri Ptujju se je pred nekaj dnevi obesil 20 let stari mladenič F. Segula v škednju župana M. Čuša, iz strahu pred ječo, v katero je bil obsojen. — Župnijski izpiti se vršijo od dne 5. do 7. septembra v škofijski pisarni v Mariboru.

(Učiteljski dom.) Lepo misel je sprožilo nedavno vredništvo „Učiteljskega Tovariša“, namreč sezidati vlastni „učiteljski dom“ v Ljubljani v prvi vrsti „zavetišče učiteljskih sirot“ ter učiteljskih otrok sploh, ki se bodo šolali v Ljubljani. Mi smo v svojem listu izrekli že prav to misel in iz srca želimo, naj bi se kmalu uresničila. Z lepa ni večjih in usmiljenja vrednejših revežev, nego so mlade učiteljske sirote. Doma nimajo nikjer; mati vdova jim nima dati nikacega dela, v šolo — stane preveč in odkod naj si utrga? — Zato blagoslovi Bog to blago podjetje! — Do sedaj je „Učiteljskega Tovariša“ vredništvo sklenilo ves prebitek uporabiti v ta namen; jelo se je že tudi nabirati mej učitelji; nadajamo se pa, da bo tudi drugih prijateljev učiteljskega stanu pomagalo uresničenju te misli.

(Drobtine.) Z Reke: 2. t. m. so zoget videli pri Noviju morskoga psa. Dolg je 6—7 metrov. — 3. t. m. se je usmrtil neki 30letni Nikola Lukša. Povod umoru je bila velika revščina, v katero ga je spravila lastna krivda. — Istega dne sta padla v kanal dva dečka. Ko sta tik Bečine kradla hruške, sta zgubila ravnotežje in se strmoglavila v vodo. Mornarji so jima rešili življenje. — 6. t. m. so napravili Rečani izlet na otok Cres. Jako dobro so se neki počutili v lavorovi senici in pri izvrstni kapljici. — Istega dne je padel v vodo 10letni deček Josip Berti. Rešili so ga rečarji. — 7. t. m. je v našem gledališču predstavljala družba Dominičeva: „Dvo-boj“. Občinstvo je ploskalo igralcem. Tako blaži naše gledališče človeška srca „sub auspiciis magyricis“. O tužna Reka! — 8. t. m. je došel k nam iz Zagreba na velocipedu neki Ivan Mihelič. Od Zagreba do Reke je potreboval 14 ur. Iz Reke se je odpeljal v Novi. — Istega dne je prišlo sem iz Marmor-Szigeta 40 delavcev. Preiskava je pokazala, da so popolnoma zdravi. — 9. t. m. je čestital guvernerju k imendanu naš mestni zastop. Guvernerju na čast je bil potem velik banket v mestnem vrtu. — Istega dne je prišlo k nam 23 dijakov iz rimske politehnike. Ostali so pri nas dva dni. — Istega dne je prišlo v Reko 138 delavcev z Ogerskega. Tudi ti so zdravi. Ne vém, čemu nam bodo mažarski delavci, ko še domačim dela primanjkuje. — Istega dne se je na „Delti“ ponesrečil neki Blaž Vičič iz Bistrice. — 29. m. m. napravilo je reško „planinsko društvo“ izlet na otok Krk. Ko so pri odhodu jeli izletniki vpiti „eljen“, so vrli hrvatski otočanje klicali: „Živela Hrvatska!“. Na to so začeli neolikani Mažari metati psovke na poštene Hrvate. Ono surovost in brutalnost, s katero oholi Mažari pitajo Slované in Rumune, kažejo tudi v našem Primorju vsak dan bolj. V svoji neukrotljivi

prevzetosti menijo, da so samo oni tukaj gospodarji, Hrvatje pa njihovi slugae. — 1. septembra bodo odprli novo mažarsko šolo za deklice. Ne le dečki, temveč tudi naš ženski naraščaj se mora čim prej pomažariti. A naša vlada na vse to molči. Nima ni oči, ni srca za nas. Kakor pri nas, tako žalostno je tudi v Madurju. Tam živé sami Hrvati, a šole so izključljivo mažarske. Komaj hodijo otroci dve leti v te šole, govore že mažarski. Vse se mora pomažariti. Vprašamo: Kako dolgo pojde to? Zadnji čas je, da si osnujemo hrvatske šole za svoje otroke, da nam jih ne bode potujel Mažar.

(Petindva setletnica „šempaškega taborja“ v Gorici.) G. Andrej Gaberšček, tiskar in urednik v Gorici razpošilja razglas, da bodo dne 17. sept. goriški Slovenci obhajali 25letnico „šempaškega taborja“, ki se je vršil dne 18. oktobra leta 1868. Slavnost naj bi imela „političen in zabaven del“ in naj bi postala „znamenit in sijajen naroden praznik ne le za goriške, marveč za vse Slovence“. Tako pravi podpisaneec A. Gaberšček, katerega ime gotovo ne bo najbolje vabilo za mnoge. Mnogi mislijo namreč, da se bo namesto „zjedinjene Slovenije“ v političnem delu zabavljalo in hvalilo v strankarske namene in to bi ne bilo dobro.

(Imenovanje.) Finančni konceptni praktikant gosp. dr. Ivan Ponebšek je imenovan finančnim koncipistom v 10. činovnem razredu.

(Liberalni recept.) Beri: „Ne more se nikdar dovolj pogosto spominjati in dosti naglašati, da sta klerikalizem in vera dve popolnoma različni stvari. Čim vztrajneje se klerikalne stranke vseh dežel ravna jo po taktiki, da vselej proglašajo, vera je v nevarnosti, kakor se krati kak njih jako profan interes, tem bolj se mora kazati na to razliko. Interesi cerkve se vselej ne vjemajo z interesi klerikalnih strank“. Vsek bi mislil, da je ta citat vzet in „Naroda“, toda preveden je le iz uvodnega članka „N. Fr. Presse“ z dne 17. avg. Liberalci povsod ordinirajo z enakimi frazami.

(Ustanove za invalide) za leto 1893 razpisane so od umrlega barona Wurzbach-a napravljene „cesarice Elizabete“ ustanove za invalide, i. s.: a) tri ustanove po 60 gld. za Ljubljance, b) tri ustanove po 30 gld. za rojake iz Kamnika, iz Jarš ali s Homca, in c) tri ustanove po 30 gld. za rojake iz Ventarjevca v občini šmartinski pri Litiji. — Te ustanove oddaje gospod baron Alfonzij Wurzbach, i. s.: one za Ljubljance po nasvetu kranjskega deželnege odbora, ustanove za Kamničane, Jaršane in Homčane po nasvetu županstva v Kamniku in ustanove za Ventarjevčane po nasvetu županstva šmartinske občine. — Pravice do teh ustanov imajo v prvi vrsti ubožni vojaški invalidi iz imenovanih občin ali krajev od stražmeštra ali narednika nazaj, ki so lepega vedenja in vsled v vojni dobljenih ran nezmožni, da bi se sami ne mogli živiti. — Ako bi se ta omenjene ustanove ne zglasilo zadostno število vojaških invalidov z navedenimi lastnostmi, tedaj imajo pravico do njih tudi drugi reveži spodobnega vedenja iz imenovanih krajev, ki se zaradi bolehalosti in starosti ne morejo sami živiti. V obeh slučajih dokazati je s posebnimi občinskimi, po c. kr. političnem oblastvu potrjenimi spričevali neomadeževanost prosilcev. Dotične prošnje vložje naj prosilci iz Ljubljane pri ljubljanskem mestnem magistratu, drugi prošnjiki pa vsak pri županstvu svoje občine do dne 15. septembra 1893 l.

(Podelitev invalidnih ustanov povodom cesarjevega rojstnega godu.) Deželna vlada za Kranjsko je za leto 1893 razpisala dvanajst ustanov iz nabitnega zaklada patrijotičnega gospejnega podpornega društva v zneskih po 39 gld. 90 kr., ki so se včeraj kot v dan cesarjevega rojstnega dne razdelile po nasvetu gospejnega društva, nastopnim invalidom, in sicer so prejeli po 39 gld. 90 kr. invalidi: Janez Matijatič iz Famelj, Ježef Sedmak iz Zagorja, Jurij Pucelj iz Loga, Jan. Gordan iz Konjskega, Janez Starč iz Luž, Fr. Skubic iz Vel. stare Vasi, Anton Pucelj iz Ribnice, Janez Jeretič iz Ceroveci, Fran Gerdin iz Martinje Vasi, Anton Bižič iz Mačkoveca, Janez Zajec iz Dola in Janez Matičič iz Kamnika. — Razven teh bili so podeljeni po predlogu uspominanega gospejnega društva za leto 1893 z denarnimi podporami nastopni invalidi, vojak in vojaške vdove: Jan. Mubi iz Tupulč (15 gld.); po 10 gld. so prejeli: Josip Farlan iz Postojne, Janez Kabančič iz Škocijana, Andrej Likozar iz Mil, Lovro Talove iz Trške Gore, Marija Žitnik iz Ljubljane, Josip Oman iz Podko-

rena in Josip Snedec iz Črnomlja; po 5 gld.; Josip Račič iz Orkelj, Marija Korbič iz Smlednika, Janez Kozjek iz Korena, Franc Založar iz Bluta, Matevž Traven iz Vodinja, Boštjan Kralj iz Rafolč, Josip Hrela iz Jelševnika in Josip Zupančič iz Vranovč.

(Od sv. Kristofa) se nam poroča: Prebravši v petkovi številki „Slovenskega Naroda“ konec notice „V znamenju — hinavščine“, blagrovat sem na tihem gospódo pri „Narodu“, da jih je Bog obdaroval s tako tankim sluhom, da čujejo hrup, kjer smo čuli navadni zemljani le v lepo harmonijo vbrane glasove zvonov pokopališčne kapele; da slišijo streljanje, kjer je vladala največja in — priznati se mora, izjemoma letos — izjemoma nenavadna tihoča. V omenjeni notici namreč pozivlje „Slov. Narod“ milostljivega gosp. knezoškofa, naj vendar „v prosep vane“ ubrani „hrupno pritkavanje in streljanje“ na dan cerkvenega opravila, ali, kakor se „Narod“ v svoji veliki ljubezni do slovenskega jezika izrazi blagovoli, „na žegnanje“. Rekel sem, da sem blagrovat tankočujno gospódo pri „Narodu“, a obžaloval sem ob jednom nesrečne prebivalce okoli sv. Kristofa, ki so vsak dan tolikokrat mučeni ne le z lahnim pritkavanjem, nego s polnim zvonjenjem; kajti kak hrup mora nastati še le pri zvonjenju, ako se zdi že na ta dan običajno pritkavanje „Narodovemu“ piscu hrup? Kar se pa tiče streljanja, je to debela raca, žalibog, le časnikarska, katero je „Narod“ morebiti v proslavo tridesetletnice kranjske čitalnice ustrelil.

(Vročinska bolezen.) Z Golega v ljubljanskem okraju se nam poroča, da je v Zelimljah in na Golem zbolelo 9 oseb za vročinsko boleznijo, izmed katerih je jedna umrla.

(Trtna uš na Vipavskem.) Pregledovalna komisija je našla trtno uš v štirih vinogradih, kateri pripadajo občini Goče. Občina Ustije še ni okužena. Po mnenju komisije so ondotni vinogradi le vsled hudega mraza veliko trpeli.

(Zadnji letošnji posebni vlak na sv. Višarje) po dokaj znižani ceni odšel bode na mnogostransko izraženo željo iz Ljubljane v soboto, dne 2. septembra, dopoldne ob 10. uri 20 minut z južnega kolodvora in bode došel v Trbiž ob 1 uri 50 minut popoldne. — Pa tudi za štajerske romarje preskrbel je potovalni odbor posebni vlak znižane cene, kateri se bo odpeljal v soboto, dne 2. septembra, ob 6. uri 25 minut zjutraj iz Maribora proti Celovcu, odtod pa došel v Trbiž ob 1. uri 27 minut. Udeleženci vsprejemali se bodo na vseh postajah iz Ljubljane in iz Maribora do Trbiža. — Ker bodo slovesnosti izvanredne, nadejati se je iz obeh kronovin prav obile udeležbe. Natančneje poizvé se pri potovalnem odboru v Ljubljani, Marijin trg št. 1, in so posamnosti natisnene tudi na plakatih, katere je odbor razposlal mnogim župnim in občinskim uradom, poštam in trgovcem po deželi.

(Češke novice.) Iz Prage, 12. avg.: Kakor se tu sploh govori, obišče črnogorski knez Nikolaj na svojem potovanju v Karlovo Vano tudi Prago. — Na Karlovem trgu, blizu Hálkovega spomenika se je usmrtila 23 letna dekla vsled nesrečne ljubezni. Od konca se je mislilo, da je bila umorjena, a pozneje se je spričalo, da je sama storila svojemu življenju konec. To omenjam le radi tega, ker je prišlo gledat mrtvo kakih 20 mater, ki niso imele isto noč svojih hčera doma, in jedna, pri kateri že bci ni bila tri dni in noči. Sploh, prejšnji mesec se je zgodilo v Pragi 7 samomorov in 16 poskušanj — dokaz, da ni verska šola potrebna, ali kaj? — „Královská česká společnost nauk“ je imela sejo radi cen, razpisanih l. 1892. Oba izdelka, jeden z naslovom: „Přispěvky k nauce o řetězových úkonech vztažných“, in drugi: „Konec — Počátek“ sta se vrnila brez častne cene. — Za ravna prebivalce Višjeграда in Podskalja se je ustanovila ljudska kuhinja; na čelu ji stoji vlč. g. kanonik dr. M. Karlač. — V samostan očetov križarjev je prišel trikrat prosit na posodo človek, trdeč, da je zdravnik in gre na svojo službo. Govoril je tako, da se je oskrbniku smilil in mu je denarje posodil — a njegova sleparija ni ostala skrivna. Goljuf je doma s Poljskega. — Afera med Masarykom, Gregrom in dr. Šromoto je že skoraj končana. Dr. Šromota se zagovarja tako eminentno, da Mladočehi njegovih trditve ovreči ne morejo. Slednjič pravi: „Tako nízko se niso nikoli stale izjave čveta českých poslancev, da bi zagovarjale svojega načelnika s tem, da razglašuje dokazano in deloma priznано stvar za neresnico in razžaljenje“. Ostan toraj le pri tem, da je dr. J. Gregr pisal opraviče-

valno pismo deželnemu predsedniku, in da mu je kot radikalec roko poljubil. — Pri zborovanju „Narodni J. duoty Pošumavské“ je govoril Jul. Sedlák o namenu tega društva — o zboljšanju narodnih, duševnih in gmočnih razmer. — Stara cerkev sv. Vavrlava se vendar ne bode razkopala. V zadnji seji mestnega zbora se je sklenilo, da naj se spomenik iz starih časov popravi in ohrani. — Deželni odbor je odločil šolski matiei svoto 5000 gld. v podporo češke realke v Češ. Budjejevicah. — V Čimelicah so odkrili pisatelju dr. Jos. Dastiehu somninsko ploščo. Slavnosti se je vdeležil tudi knez Karol Schwarzenberg. Napis na plošči se glasi: „Zde narodil se r. 1835 dne 27. února dr. Josef Dastich, učenec a spisovatel český. — Jeho Jasnost kníže Schwarzenberg zúčastníh se celé slavnosti“ — Ukaz deželnega predsednika, naj se napravi dvojezični napisi po praških ulicah, občinstvu ne dopade. Očitajo mu: Kdaj se bodo isti napravili v Liberech, Brnu in na — Dunaju, kjer živi 300.000 Čehov, nekaj več kakor Nemcev v Pragi?

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeli smo nadalje od p. n. domoljubne gospóde nastopne darove:

Dr. jur. France Papež, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani, mesečnino za avgust in september	gld. 10—
Martin Narobe, župnik v Zapo-gah pri Smledniku, za leto 1893	10—
Povodom veselega družin-skega dogodka 2 kroni	1—
Ivan Jevce, posestnik na ljubljanskem barju	1—
Rok Merčun, katehet pri uršulin-kah v Ljubljani, mesečnino za avgust	2—
Valentin Eržen, mestni kapelan pri sv. Petru v Ljubljani, mesečnino za avgust	4—
Vincencij Stubelj, vikar v Ga-berji na Goriškem, v prvo	5—
Mala stava, 1 krona	0-50
Ob zlati maši dr. Leonarda Klofutarja, stolnega prošta ljubljanskega, 12 kron	6—
Ob žalostni priliki, 2 kroni	1—
Dr. Anton Jare, infuhran proš v Ljubljani, ob osemdeseti obletnici svojega rojstva, 80 kron	40—
Václav Vondrášek, kapelan v Križevem pri Kostanjevici	5—
Anton Hočevár, župnik v Šent-Joštu nad Polhovim Gradcem	10—
France Tavčar, ekspozit v Zgornji Besnici pri Kranju	5—
Z Vrhniške neimenovan pod naslovom: V zahvalo, ko je novo-mašnik na prijaznem holmcu v cerkvi sv. Trojice prvo daritev sv. maše opravil, 6 kron	3—
Alojzij Rudolf, kapelan v Trno-vem pri Ilirski Bistrici, mesečnino za avgust in september	2—
O neki priliki	1-30
Po dovršenem delu, 3 krone	1-50

Milli Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!

V Ljubljani, dné 18. avgusta 1893.

Josip Šiška,
tajnik „izvršujočega odseka“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: **Josip Šiška, knezoškofijski tajnik v Ljubljani.**

Društva.

(V proslavo rojstnega dne Njega c. in kr. Apostolskega Veličanstva cesarja Frana Josipa I.) priredi kranjski vojaški veteranski kor dne 20. avgusta t. l. pričešni ob 4. uri popoldne cesarsko slavnost na okrašenem vrtu „pri Združenju“ v Dolenji Šiški, pri kateri sodeluje vojaška godba slavnega c. in kr. pešpolka baron Kuhn št. 17. Kor odkorači od pisarne ob 3. uri popoldne v paradni obleki v Šiško.

(Vabilo na veliki koncert) kojega priredi pevsko društvo „Lira“ dné 20. avgusta t. l. v salonu g. Frana Fišerja v Kamniku v proslavo rojstnega dne in v spomin 10letnice obiska Nj. Veličanstva cesarja Frana Josipa I. — Vspored: 1. Anton Nedvéd: „Avstrija moja“, moški zbor. 2. * * * „Narodno kolo iz Slavonije“, udarja društveni tamburaški zbor. 3. F. S. Vilhar: „Lunica“, mešani zbor. 4. Dr. B. Ipavec: „Domovini“, udarja društveni tamburaški zbor. 5. F. S. Vilhar: „Slav-

nostna kantata“, moški zbor s tenor-solo, solo póje gosp. A. Stefančič. 6. * * * „Sarafan“, svira 6 goslačev. 7. Dr. B. Ipavec: „Pozdrav“, mešani zbor. 8. I. Bartl: „Venec vojaških narodnih pesmij“, udarja društveni tamburaški zbor. 9. „Cveterospev“, pojó zg. A. Stefančič. J. Pohlin, F. Stele in A. Pintar. 10. I. Kocjančič: „Njega mi“, moški zbor z bariton-solo, solo póje g. Janko Pohlin. — Ples. — Začetek točno ob 5. uri popoldne. Vstopnina 30 kr. za osebo. Čč. gg. člani so vstopnine prosti. K obilni udeležbi najljubdeje vabi

ODBOR.
(„Delavsko podporno društvo“) praznuje dne 20. avgusta t. l. obletnico blago-lovljenja društvene zastave v lepo okinčanem vrtu „Mondo nuovo“ z veliko veselico, katera se začne ob 6½. uri zvečer in traja do polnoči. Pri veselici sodelujejo: „Slovansko pevsko društvo“, telovadci društva „Tržaški Sokol“ in godba; palili se bodo lepi umeteljni ognji in se bode igralo na keglisču za premije. Vstopnina za osebo 20 kr. (Nad 10 let stari otroci plačajo 10 kr. vstopnine)

Odbor.
(Vabilo k ustanovni veselici kmet-skega bralnega društva v Št. Ilju v Slov. goricah, ki se bode vršila dne 27. avgusta 1893 ob ½. 4. uri popoldne v gostilni gosp. Janeza Bračka s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav gostov. 2. Čitanje in raz-laganje pravil. 3. Vpisovanje udov. 4. Volitev od-bora. 5. Prosta zabava. K obilni udeležbi vabi

Telegrami.

Gradeo, 19. avgusta. Pri pogrebu knezoškofa Zwergerja je zastopal cesarja dvorni dostojanstvenik grof Wolkenstein, dalje so bili pri pogrebu učni minister Gauč, namestnik, deželni glavar, knez nadškof sol-nograški, knezoškofje ljubljanski, mariborski in celovski, načelniki oblastev, zastopniki velike šole in duhovščina.

Trst, 19. avgusta. Na krovu ladije „Suprise“ se je po noči pripeljala cesarica Friderik in je ob 8. uri 25 minut po že-leznici odpotovala v Benetke. Na kolodvoru sta jo pozdravila angleški konzul in zastopnik nemškega konzulata.

Levov, 19. avgusta. Novica, da bi bile vojaške vaje odpovedane, se ne potrjuje.

Berolin, 19. avgusta. Povodom rojst-nega dne avstrijskega cesarja je bil v Pots-damu dvorni obed, h kateremu so bili po-vabljeni: avstrijski veleposlanik Szögenyi, člani avstrijskega veleposlaništva in razni dostojanstveniki. Cesar Viljem je napil na zdravje avstrijskega vladarja, njegovega zve-stega zaveznika.

Berhtesgaden, 12. avgusta. Umrl je baron Wurzbach, pisatelj avstrijskega bijo-grafičnega leksikona.

Neapolj, 18. avgusta. Poslednih 24 ur jih je 8 za kolero umrlo.

Peterburg, 18. avgusta. V torek je jeden vojak tukaj za kolero umrl.

Aignes-Mortes, 19. avgusta. Došli vo-jaki so naredili red. Italijanske delavce od-peljali so na kolodvor in odposlali v Mar-seille. Nekateri laški delavci se pa potikajo okrog. Skoro gotovo več mrtvih in ranjenih v močvirjih. Čete taboré na prostem, da bodo takoj pripravljene, ko bi se obnovili nemiri.

Umrli so:

17. avgusta. Janez Lavrin, delavčev sin, 2 meseca, Hil-berjeve ulice 12, črvesni katar. — Matevž Brenc, tesarski mojster, 68 let, Marije Terezije cesta 5, valed raka na jeziku. 18. avgusta. Janez Dražil, knjigovezov sin, 2 leti, Emonska cesta 8, črvesni katar.

V bolnišnici:
16. avgusta. Janez Illnikar, mizar, 53 let, jetika. 17. avgusta. Frančiška Filipič, kajzarica, 53 let, rak.

Tujci.

17. avgusta.
Pri **Maliču:** Harschan, nadporočnik; Strässle, poročnik; Moser, uradnikova soproga; Wellisch, Deutsch, potovalca; Roedel in Menkesch, trgovca, z Dunaja. — Stern, trgovec, iz Brna. — Traut, trgovec, iz Tridenja. — Ritschl, potovalec; Eutinger, zavarovalnični nadzornik, iz Gradea. — pl. Vest; Wilhelmi, polkovnikova soproga, s hčerjo, iz Pulja. — Veit, poročnik, iz Zeltweg-a. — Lindauer, inženér, iz Celja. — Knittel, knjigarnar, iz Inomosta. — Schmid, oskrbnik, iz Vidma. — Glembay, učiteljica, z materjo, iz Oseka. — Koman, župnik, iz Trsta.
Pri **Nonu:** Kronaus; Körösi, Klamet, poročnika, iz Gradea. — Marušič, profesor, iz Gorice. — Karpeles, iz Lip-sije. — Vitez Aulin, nadporočnik, iz Pulja. — Vetter, ces.

ruski konzul, s hčerjo, iz Egipta. — Peschek, Mayer, Wolf, Kallarz z Dunaja. — Hochwind, hotelir; Tischler s soprogo; Svava s soprogo; Polley, poročnik, iz Trsta. — Uprimez iz Prage. — Pirnat, poročnik, iz Pribrama. — Tauzher iz Kam-nika. — Kokalj s soprogo in otrokom iz Orasja. — Lorenz z rodbino iz Kočevja. — Prewender iz Zagreba. — Boncel iz Železnikov. — Sliber iz Sela. — Krepel, trgovec, iz Bregence. — Billek iz Ljubljane. — dr. Schumacher, nadzdravnik, iz Schwaz-a. — pl. Schluderman, logarski oskrbnik, iz Paterniona.

Pri **bavarskem dvoru:** Lichtner; Srp, učitelj, Tej-nicky, dopisnik; Kump, trgovec; Rušička, uradnik, iz Prage. — Reichnosner, urar, in Blank, poročnik, iz Linea. — Majdič in Milie iz Spjeta. — Grill iz Št. Florjana.

Pri **avstrijskem caru:** Birsa; Travisan; Aechtschin, policijski svetnik, s soprogo, iz Gorice.

Pri **Juznem kolodvoru:** Antič, stavbeni podjetnik, iz Sela. — Holzner, inženér; Holzner, oskrbnik, iz Plzna.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
18	7. u. zjut.	740.0	15.4	sl. jvzh.	megla	0.00
	3. u. pop.	739.0	28.6	zm. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	738.3	22.0	brezv.	"	
Srednja temperatura 22.0°, za 3.1° nad normalom.						

415

†

Tvrška Franz Xav. Souvan naznanja pretužno vest, da je njen večletni zvesti so-trudnik, gospod

Blaž Košmelj,

trgovski popotnik

danes ob 7 uri zjutraj v Otočcu nenadoma izdihnil svojo blago dušo.

Priporočamo ga vsem prijateljem in znancem v blagi spomin in molitev.

V Ljubljani, 19. avgusta 1893.

Učenec in prodajalka

za trgovino z mešanim blagom se sprejmeta.

Kjé, pové vredništvo. 408 3-3

Jayna zahvala.

Jaz spodaj podpisani **Dako Šumina**, po-sestnik v Leščah, imel sem svoja poslópja pri

ogersko-francoski zavarovalnici

(„**Franco-Hongroise**“)

zoper škodo po ognji zavarovana.

Dné 10. julija t. l. uničil mi je požar moja poslopja, in ker mi je imenovana za-varovalnica **zavarovalno svoto** brez vsakor-šnega odbitka **popolnoma izplačala**, veže me dolžnost taisti svojo **presrčno zahvalo** javno izreči in jo vsakemu najtoplejše priporočiti.

Lešče, dné 31. julija 1893.

412 1-1
Dako Šumina l. r.
Miko Uriš l. r., priča.
Anton Pakar l. r., priča.

Glasovita

radi svojega učinka, **odliko-vana** radi svojih zdravilnih lastnosti z **častno diplomo** in **zlato svetinjo** na raz-stavi v **Londonu** in **Parizu**, z **zlato svetinjo** v **Bri-selju** in **Tunisu**. 324 8

želodčeva tinktura

G. Piccoli-ja, lekarja v Ljubljani

je vspéšno dietetično sred-stvo, katero krepča in zdravi **želodec**, kakor tudi **opravila prebavnih organov** izborno pospešuje.

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetju zneska v za-bojih po 12 steklenic za 1 gl. 36 nove., po 55 steklenic (zabo-ji tehta 5 kg) za 5 gl. 26 nove. Poštino plača vedno naročnik. Cena ani steklenici **10 novcev**.

Za pokojnega Fr. Gestrina se bodo brale sv. maše v župni cerkvi pri sv. Petru v torek dné 22. avgusta t. l. od 5. ure zjutraj nadalje. Ob 8. uri pa bo **slovesna peta črna maša**, h kateri vabi prijatelje in častilce pokojnega pesnika

413 1

Pisateljsko podporno društvo.

Prodajalnica

z mešanim blagom

v kraju na Dolenjskem, kjer je živahna trgovina z deželnimi pridelki, **se oddá takoj** radi bolezni.

410 3-2

Kjé, pové vredništvo „Slovenca“.

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga priznana izvrstnega vrhniškega piva. — Naročila na pivo v sodčih in zabojih po 25 steklenic. Dostavljenje na dom brezplačno. 275 (20-14)

Znana restavracija s prostorno dvorano in najlepšim velikim, zračnim vrtom.

Novourejeno krito keglišče, pripravno prav posebno za družbinsko kegljanje.

Uvod tudi iz Poljske ulice.

Globoko užaljenim srcem javim v svojem in v imenu sorodovincev pokojnikov vsem sorodovincem in prijateljem prežalostno vest, da je preljubljeni, prečastiti gospod

JERNEJ BABNIK,

zaslužni župnik na Dobrovi pri Ljubljani,

danes dné 18. avgusta ob 7. uri zvečer, previden večkrat s svetimi zakramenti za umirajoče, v 66. letu svoje starosti, po kratki mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v ponedeljek ob 8. uri dopoldne.

Vsem čast. gospodom sobratom, znancem in prijateljem priporočam blagega pokojnika v molitev in blag spomin.

Na Dobrovi, dné 18. avgusta 1893.

Anton Lesjak,
kapelan.

414 1

Solidne, zložne
močne in
čudovito cenene

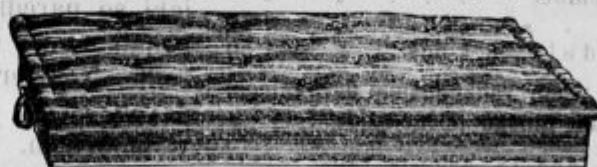
stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica
za upogneno pohištvo
samo iz napojenega masivnega lesa.

Jos. Verbič-a

v Bistri,
pošta Borovnica.

(230 52-17)

10

goldinarjev

stane pri meni eden modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljša tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapetirani in močnim platnim evilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15 let **nobenih poprav** ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej **natančna** mera postelje v **notranji luči**. — Ako se torej dobi za 10 gl. **dober** tapetiran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žičaste žimnice, slaminice itd.), kateri pravemu namenu, imeti **dobro** posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

Ta domača, narodna trdka bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najboljša priporočena za nakupovanje **žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal** in vsega v tapetirsko obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene. 536 50-41

Seb. Kneipp

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

33 52-34

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu uživanju nemešane ali s surogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo **okusnejšo, pri tem pa še zdravjšo in redilnejšo kavo.** — **Neprekosljiva** kot dodaja navadni kavi. — **Pona-redeb se skrbno izogiba.** — **1/2 kilo 25 kr.** — **Dobiva se povsod.**

Pristno samo v **belih** zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Brata Eberl,

338 26-7

izdelovatelja napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in mebelje.

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Prevzameta vsa v njih stroko spadajoča dela v mestu in na deželi. Dobra, fina dela, najnižje cene.

DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe v narkozi (umetno spanje) brez bolečin. Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za siromake od 9. do 10. ure dopoldne.

86 (15)

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rudeče modro, sivo in olivno, po gl. 5.50, 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.— in višje po vsaki ceni do 20 gl.

Anton Obreza,

tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

Najcenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50-41

Št. 7542.

Razpis.

398 3-2

Za Kranjsko se razpišejo sledeče

službe okrožnih zdravnikov,

in sicer:

a) z letno plačo 800 goldinarjev:

1. v Bohinjski Bistrici;
2. v Črnomlju;
3. v Kočevski Reki;
4. v Šenožečah;
5. v Železnikih;

b) z letno plačo 600 goldinarjev:

6. na Brdu;
7. v Logatcu;
8. v Postojni.

Prosilci za jedno teh mest vložé naj svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani

do 10. septembra 1893. leta

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od dež. odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 9. avgusta 1893.

V letu 1838. v Trstu osnovana

c. k. privileg.

zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ,

katere

generalnega zastopa pisarne

so

na Dunaju

53 12-4

v družbini hiši, mesto, Weihburggasse št. 4,

in katero v vseh deželnih glavnih mestih in znamenitejših krajih

avstro-ogerske države

zastopajo generalni, glavni in okrajni zastopi,

zavaruje po najnižjih cenah proti

požaru poškodbam pri prevažanju in po toči, dalje človeško življenje v raznih kombinacijah in proti zgubam pri najemnini vsled požara ali razpoka.

Glavni zastopnik v Ljubljani: IVAN PERDAN.

Izšla je ravno kot spomin na obletnico I. slov. katol. shoda brošurica z naslovom:

Resolucije katoliškega shoda.

Praktična meditacija

za obletnico I. slov. katol. shoda,

osobito priporočljiva udeležencem shoda in kot dopolnilo imejiteljem „Poročila o I. slovenskem katoliškem shodu“.

Komad stane 20 kr., po pošti 22 kr., na 10 komadov jeden po vrhu.

Naročila Katol. Tiskarni v Ljubljani, Vodnikove ulice 2.

Sarg-ovo zdravstveno oblastveno preskušeno zobno čistilno sredstvo

KALODONT.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. kos po 35 kr. (539) 22-20

Gričar & Mejač

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice 11.

Največja zaloga

spomladne obleke, ogrtačev, menčikov, ponočnih sukenj za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin

za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Točno izvrševanje naročil na vsakovrstno

duhovniško obleko

iz dobrega blaga po nizkih cenah.

167 (22)

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga najmodnejšega tu- in inozemskega

suknenega blaga (štofa)

iz kojega se izdelujejo po meri obleke, ogrtači in vse drugo za gospode, dežni plašči, jopice, manteleti in vsi konfekcijski predmeti za gospé in gospodičine po najnovejšem kroju na Dunaju, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovejše kravate.

Najprimernejša darila za vsako priliko so

švicarske žepne ure

katere ima v največji izbiri v zalogi

France Čuden,

preje GEBÄ,

urar v Ljubljani,

Slonove ulice šte. 11.

Po najnižji ceni dobé se tudi najraznovrstnejše

stenske ure, ure za dvorane in s stojalom, ure-budilnice itd.

Največja zaloga prstanov, uhanov, verižic, srebrnih in zlatih, vse po tovarniški ceni. 185 21

Popravila izvršuje točno pod jamstvom. — Ilustrovani ceniki so franko na razpolago. — Poštna naročila izvršuje obratno.

176 15—10

učenka

Zdravila za živino.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje, rogato živino, ovce in
prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let
z najboljšim vspe-
hom večinoma po hlevih,
ako živinčce ne more
jesti, slabo prebav-
lja; zboljšuje mleko in
nareja, da krave dajo
več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.,
5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za
konje, pomaga pri pre-
tegu žil, otekanju
kolén, otrpenju v
v boku, v križu,
otekanju nog, me-
hurjih na nogah itd.

Steklenica z rabilnim
navodom vred stane le
1 gld., 5 steklenic samo
4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v 203 19

Iekarni Trnkóczi - ja

v Ljubljani zraven rotovža
in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Najnižje cene
in
najboljše blago.

Najnižje cene
in
najboljše blago.

Najboljše in najceneje

kupuje se
železo, raznovrstna železnina, ce-
ment, okove itd. pri

Andreju Druškoviču,

v Ljubljani

Mestni trg 10.

272 **ZALOGA** 16
nagrobni križev, štedilnikov in
njih posameznih delov, ledenic,
finih žag itd. po najnižjih cenah.

Zaloga
železniških
šin
po
najnižjih
cenah.

D u n a j s k a b o r z a .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142	gld. —	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18	30	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	67	50	"
Windischgraezove srečke, 20 gld.	—	—	"
Ljubljanske srečke	23	75	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150	—	"
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2872	50	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103	—	"
Papirnih rubeljev 100	130	25	"

44 Pojasnila **22** v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti.